

Índex

1. Motivació inicial
2. Objectiu
3. Context multilingüe europeu
4. La intercomprensió lingüística
5. Currículum d'ESO de Catalunya (2015)
6. Proposta d'integració curricular de la IC a l'ESO
7. Conclusions

Motivació inicial

- Respondre a una necessitat del professorat envers la didactització i metodologia per al procés d'ensenyament-aprenentatge de la IC.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Objectiu

Eina didàctica que permeti:

Sistematitzar unes orientacions metodològiques en el marc curricular oficial

Proveir el professorat d'uns continguts i uns criteris d'avaluació per visualitzar i avaluar els aprenentatges en IC

Donar les eines necessàries perquè l'alumnat esdevingui autònom en l'autoregulació de les estratègies de transferència interlingüística i metacognitives

Context multilingüe europeu

Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECRL)

Multilingüisme

Coexistència de llengües diferents en una àrea geogràfica

Plurilingüisme

Capacitat d'una persona d'utilitzar diferents llengües

Competència plurilingüe i pluricultural

**Competència
a complexa i
composta**

Repertori lingüístic propi

**Coneixements previs del
món**

Experiències comunicatives

*Interrelació i
interacció*

I, a més...

**Noció de *competència
parcial***

Comprensió lectora

Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECRL)

- El MECRL és una porta d'entrada excel·lent per a la inserció de la intercomprensió, però...

Marc de Referència per als Enfocaments Plurals de les Llengües i de les Cultures (MAREP)

- El MAREP ofereix una sistematització per a l'aprenentatge en enfocaments plurals, però...

NO RESPON A LA
METODOLOGIA DE LA
INTERCOMPRENSIÓ

NO RESPON A LA
METODOLOGIA DE LA
INTERCOMPRENSIÓ

La intercomprensió lingüística

Enfocament plural

**Enfocament
alternatiu a la
didàctica de
llengües**

Adquisició de
competències parcials

**Comprensió
lectora**

**Competència
comunicativa en
L1 basada en
capacitats de
transferència**

**lingüística i
cultural**
Entre varietats
lingüístiques o entre
llengües emparentades

**Llengües
romàniques**

**Competència
metalingüística i
metacognitiva**

Sensibilització envers el
repertori i autoregulació
de l'aprenentatge

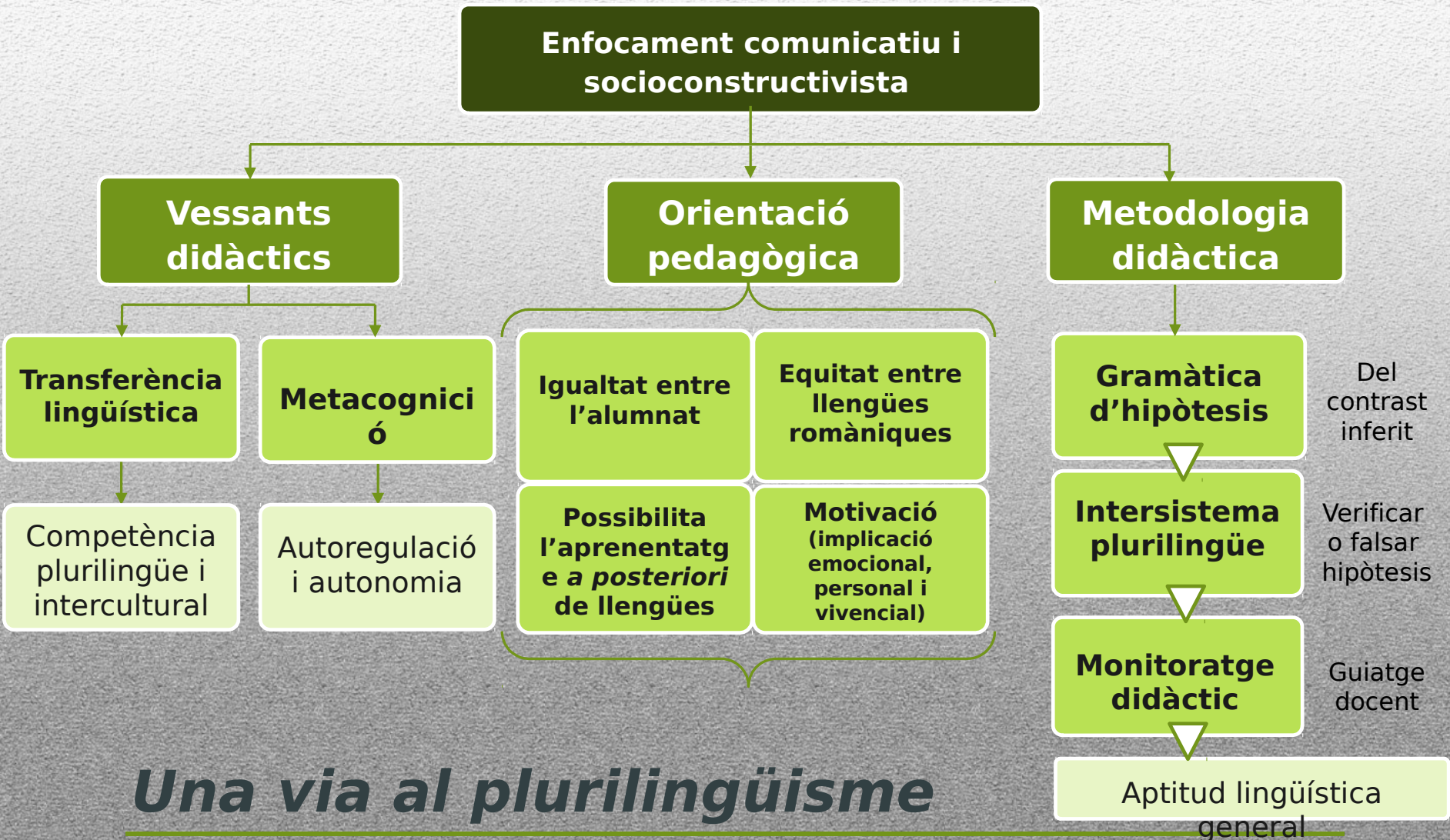
**Aprendre a aprendre
Autonomia**

Hola

Olá

Didàctica de la IC

Referencial de competències de comunicació plurilingüe en intercomprensió (REFIC)

Guia

per a la programació dels ensenyaments i
l'avaluació de competències exclusives de la
IC

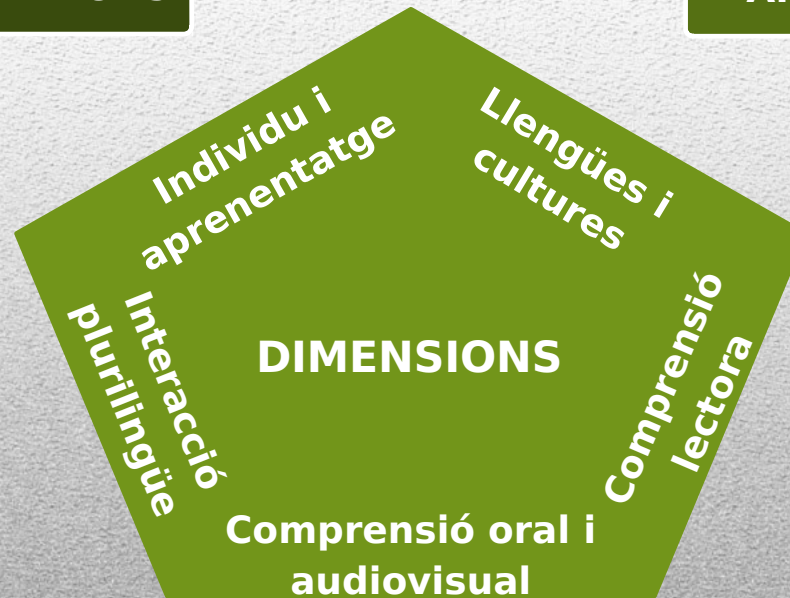
Definir coneixements,
actituds i aptituds en IC
que facilitin la comunicació
plurilingüe i intercultural.

Promoure la inserció
curricular de la IC i la
seva difusió com a
pràctica pedagògica i
comunicativa.

PRINCIPIIS ORGANITZADORS

ÀMBITS DE PROGRESSIÓ

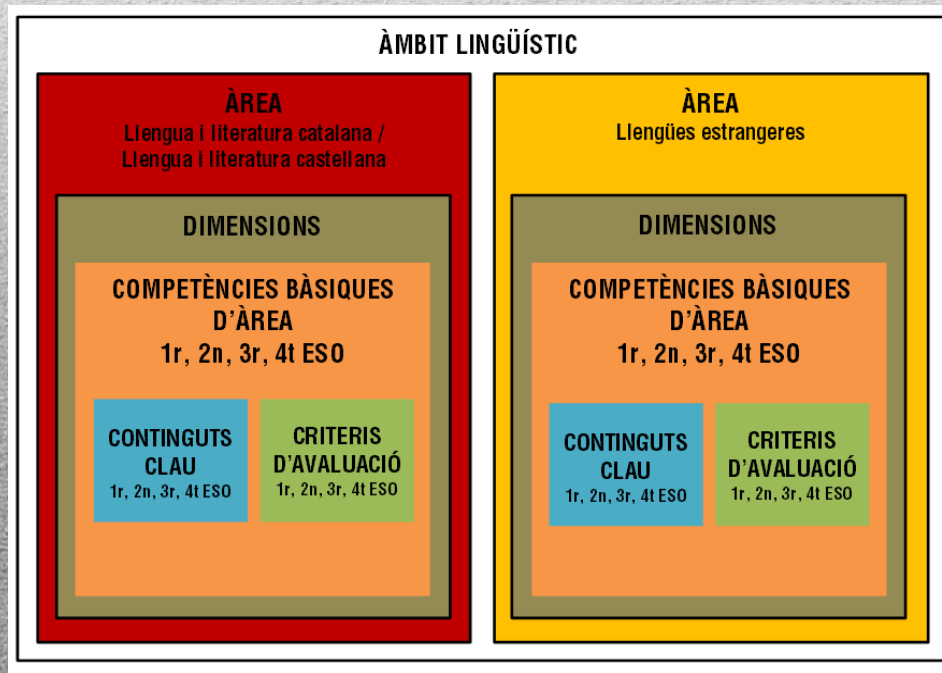

Curriculum d'ESO de Catalunya (2015)

Curriculum competencial

Curriculum plurilingüe

Marc per al plurilingüisme

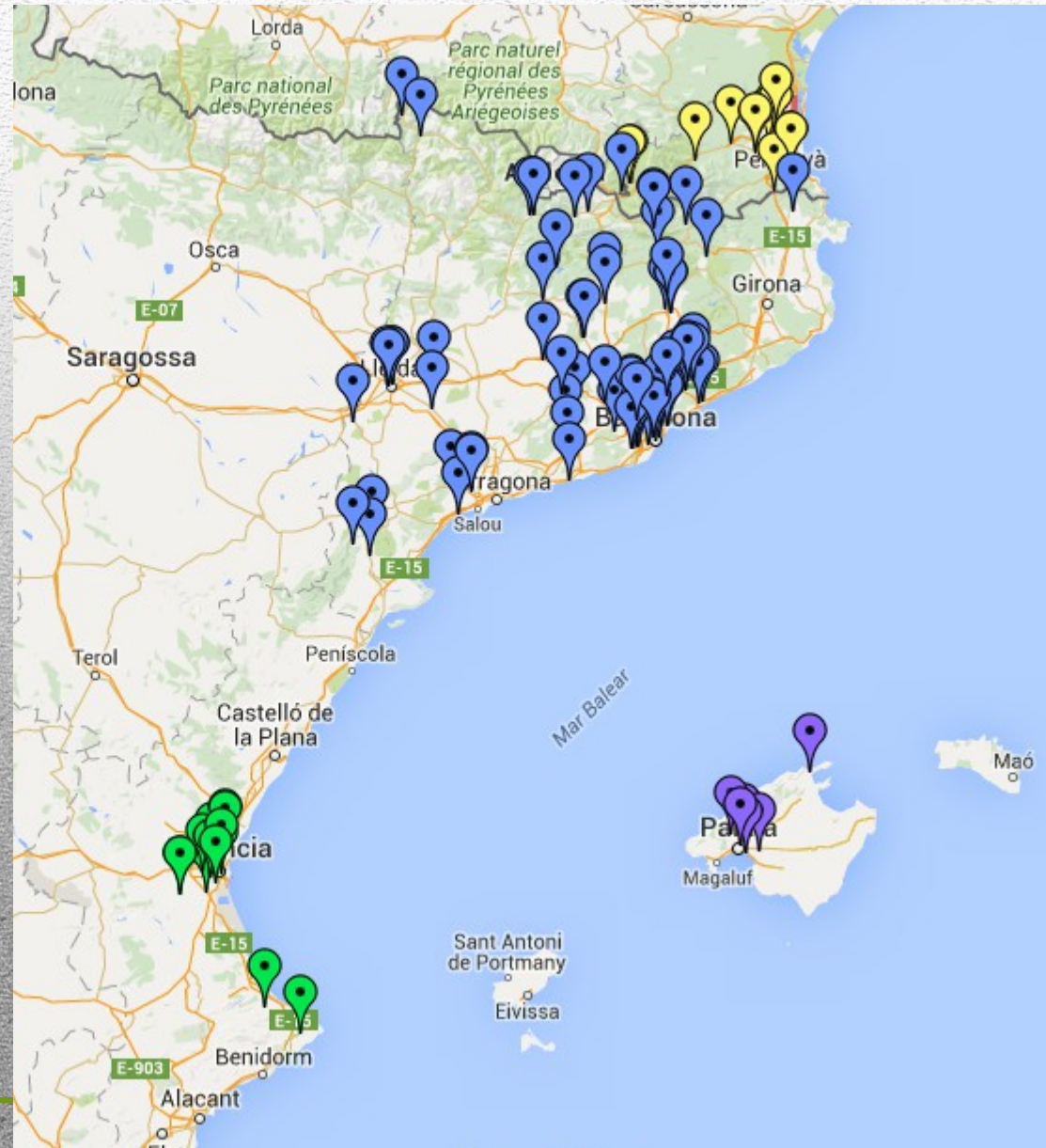
Paper de la comprensió lectora

Impuls de la Lectura

Projecte *Euromania*

*La
curricularització
de la IC, una
necessitat?*

Proposta d'integració curricular de la IC a l'ESO

Proposta d'integració curricular

Contrast amb el currículum

INCOHERÈNCIA

La inserció de la IC al currículum de Primària no es manté al currículum d'ESO

GENERALISME

Conscienciació i respecte per la diversitat lingüística i cultural

EXCLUSIVITAT

La competència plurilingüe i intercultural és exclusiva de l'àmbit lingüístic

MANCA DE CONCRECIÓ

No hi ha cap concreció metodològica o referent didàctic per a l'aprendre a aprendre

COMPETENCIAL

Assoliment d'unes competències i orientat envers l'autonomia i l'autoregulació

TRANSVERSAL

L'àmbit comunicatiu és un eix transversal de tot el currículum, per a totes les matèries

ROL ACTUAL

La IC ja té un rol actual al currículum de Primària i ESO, i a l'aula (projecte Euromania)

IMPULS DE LA LECTURA

Reforça el marc per al treball de les estratègies de comprensió lectora (plurilingüe)

Contrast amb el REFIC

MANCA DE SISTEMATICITAT

Hi ha continguts que es repeteixen o no estan prou jerarquititzats (tampoc no ho pretén)

INCOHERÈNCIA

Algunes descripcions de principis o àmbits no són prou clares i presenten incoherències

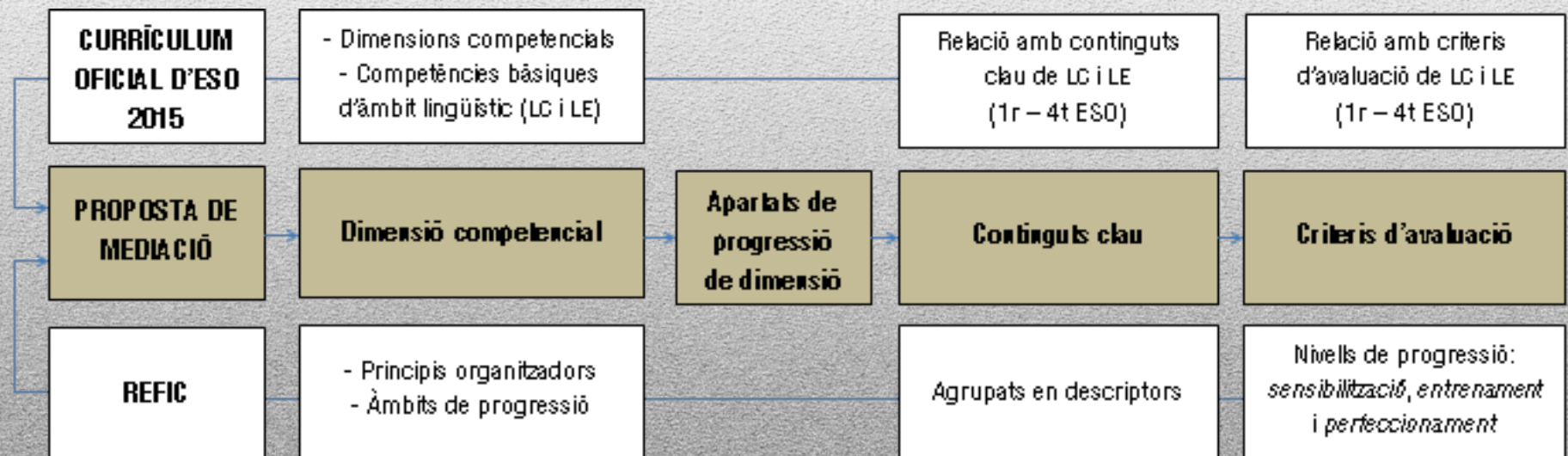
TERMINOLOGIA

Alguns termes referits a l'estructura són compartits pel Currículum

POSAR A PROVA

Els autors del REFIC demanen posar-lo a prova. Això obre la porta a validar-lo en un context curricular real

Dimensions

- **INDIVIDU PLURILINGÜE I APRENTATGE**

Autoregulació de l'alumnat i desenvolupament del repertori lingüístic i cultural propi.

- **LLENGÜES I CULTURES**

Gestió del coneixement sobre llengües i cultures des d'una perspectiva plurilingüe i intercultural.

- **COMPENSIÓ LECTORA I: COMPETÈNCIA TEXTUAL**

Compensió eficient del text: idees principals i secundàries, gènere textual, producció de coneixement.

- **COMPENSIÓ LECTORA II: BLOC TRANSVERSAL DE CONEIXEMENT INTERLINGÜÍSTIC**

Compensió eficient mitjançant estratègies de transferència interlingüística i tolerància a la comprensió parcial.

Nivells de progressió

I. Sensibilització

Sensibilització sobre el propi repertori lingüístic i cultural, i les potencialitats que ofereix.

II. Entrenament

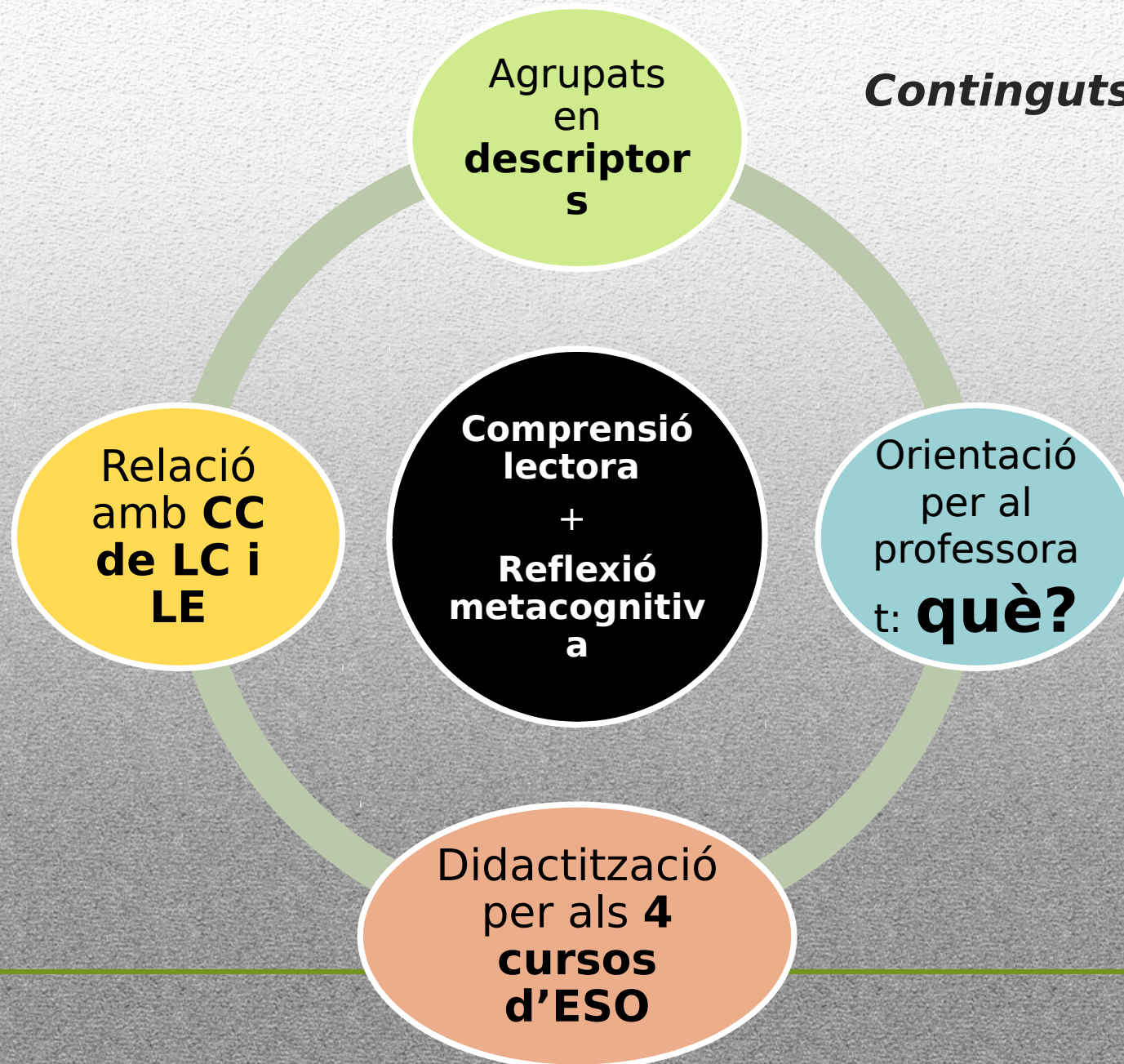
Potenciació de les estratègies interlingüístiques i metacognitives per donar les eines a l'alumnat per a la seva autoregulació.

III. Perfeccionament

Aplicació de les estratègies interlingüístiques i metacognitives per esdevenir autònom.

Continguts clau

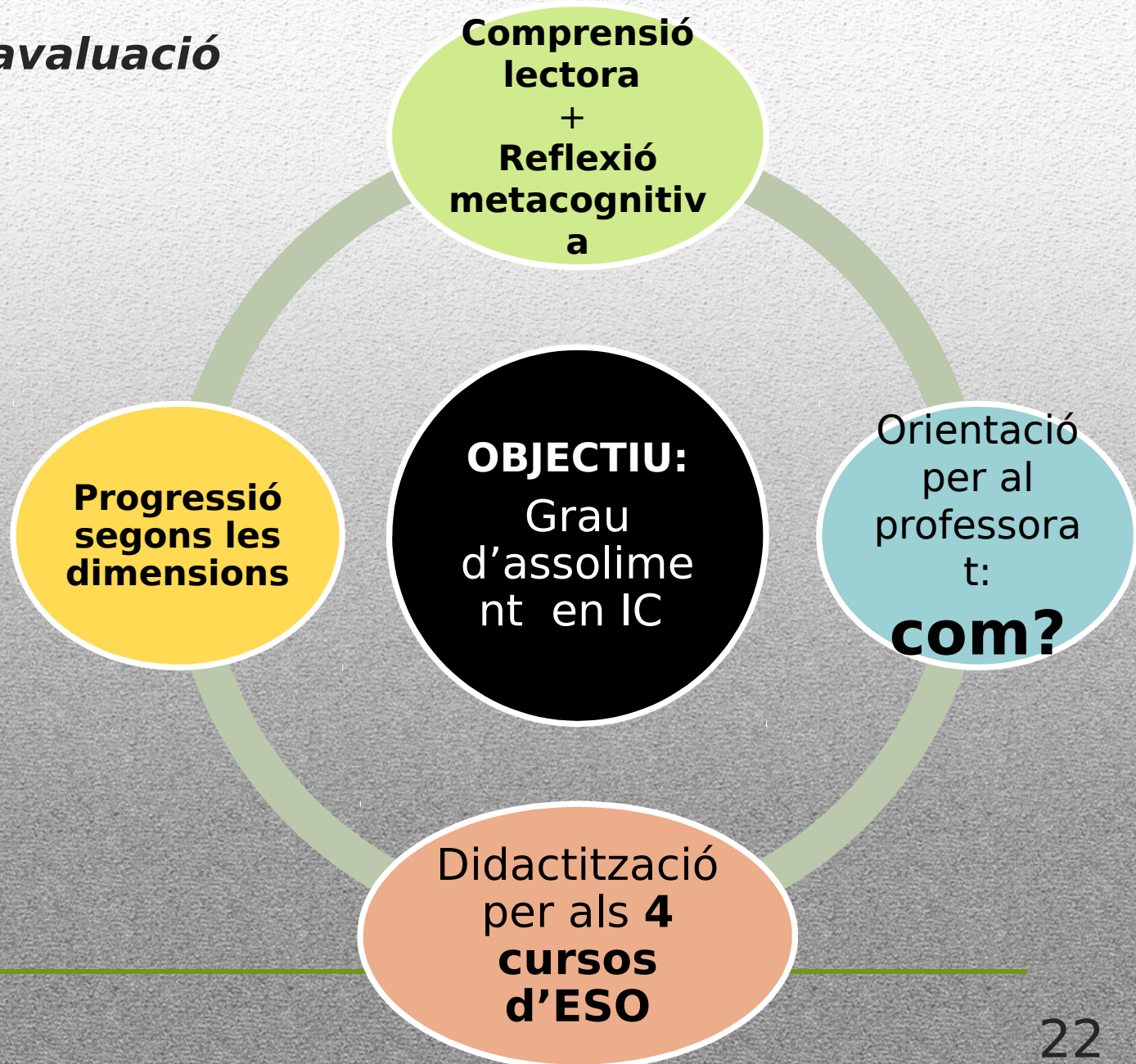
Exemple: dimensió 1

PRIMER CURS	SEGON CURS	TERCER CURS	QUART CURS
Dimensió individu plurilingüe i aprenentatge			
Valoració del propi perfil lingüístic (CClc17, CCLc18) Llengües d'ús comunicatiu de l'entorn.	Valoració del propi perfil lingüístic (CClc17, CCLc18) - Repertori de llengües d'ús de l'entorn segons el context comunicatiu. - Noció de competència lingüística (parcial).	Valoració del propi perfil lingüístic (CClc17, CCLc18) - Repertori de llengües d'ús de l'entorn segons el context comunicatiu. - Noció de competència lingüística parcial: comprensió, producció.	Valoració del propi perfil lingüístic (CClc17, CCLc18) - Repertori de llengües d'ús de l'entorn segons el context comunicatiu. - Noció de competència lingüística parcial: comprensió, producció, interacció, mediació.
Coneixement del propi medi lingüísticocultural (CClc17) Relació entre llengua i cultura i la llengua com a element cultural.			Coneixement del propi medi lingüísticocultural (CClc17) Llengües i cultures presents en l'entorn més immediat: família, escola, món laboral, univers mediàtic.
Planificació de l'aprenentatge de forma autònoma (CCxx) - Objectius realitzables segons les necessitats de comunicació i aprenentatge. - Autonomia: metodologia, recursos, contextos d'aprenentatge, calendari.			
Procediments d'aprenentatge (CCxx) Estratègies cognitives (generalització, classificació) i tècniques d'aprenentatge (presa de notes, memorització).	Procediments d'aprenentatge (CCxx) Estratègies cognitives (generalització, classificació, associació, transferència de coneixements) i tècniques d'aprenentatge (presa de notes,	Procediments d'aprenentatge (CCxx) Estratègies cognitives (generalització, classificació, associació, transferència de coneixements, inferència) i tècniques d'aprenentatge (presa de	Procediments d'aprenentatge (CCxx) Estratègies cognitives (generalització, classificació, associació, transferència de coneixements, inferència) i tècniques d'aprenentatge (presa de

Criteris d'avaluació

- I. Sensibilització
≈ **1 ESO**
- II. Entrenament
≈ **2/3 ESO**
- III. Perfeccionament
≈ **4 ESO**

Exemple: dimensió 1

PRIMER CURS	SEGON CURS	TERCER CURS	QUART CURS
Dimensió individu plurilingüe i aprenentatge			
1. Conèixer les llengües de l'entorn familiar, el context escolar i de barri, la relació que es produeix entre llengua i cultura i les representacions (prejudicis i estereotips) socials que les envolten.	1. Conèixer les llengües de l'entorn familiar, el context escolar i de barri, atenent a les competències lingüístiques que se'n tenen, la relació que es produeix entre llengua i cultura, i les representacions socials i pròpies que les envolten.	1. Conèixer el repertori de llengües de l'entorn segons el context comunicatiu, atenent a les competències lingüístiques totals o parcials que se'n tenen, la relació que es produeix entre llengua i cultura i l'autoregulació de les representacions socials i pròpies que les envolten, tot defugint concepcions etnocèntriques.	
2. Prendre consciència del procés d'aprenentatge per mitjà de la seva verbalització, dels punts forts i febles, i el treball pautat de diverses estratègies cognitives, eines TIC i tècniques d'aprenentatge.	2. Prendre consciència del procés d'aprenentatge per mitjà de la seva verbalització i la reflexió sobre les qüestions millorables, gràcies a la creació de plans de treball pautats amb objectius, terminis, eines TIC i tècniques d'aprenentatge, segons les estratègies cognitives adoptades.	2. Prendre consciència del procés d'aprenentatge per mitjà de la seva verbalització i la reflexió sobre les qüestions millorables, gràcies a la creació de plans de treball autònoms amb objectius, terminis, eines TIC i tècniques d'aprenentatge, a partir de les estratègies cognitives adoptades.	2. Prendre consciència del procés d'aprenentatge per mitjà de la seva verbalització i la reflexió sobre les qüestions positives i les millorables, gràcies a la creació de plans de treball autònoms amb objectius, terminis, eines TIC, tècniques d'aprenentatge i experiències precedents, i a partir de l'autoregulació de les estratègies cognitives adoptades segons la tasca didàctica.

Conclusions

1

La intercomprensió és una **via vàlida, pertinent i eficaç cap al plurilingüisme.**

2

El currículum oficial és un **terreny adient** per a la inserció de la IC: **competencial i plurilingüe.**

3

El REFIC té una estructura que, tot i adaptada, **permet la inserció de la IC en un currículum oficial.**

4

La proposta és una **eina per al professorat:** visualització i avaluació dels aprenentatges en IC.

5

La proposta és una **eina per a l'alumnat:** autoregulació i autonomia en/per a l'aprenentatge (de llengües).

I ara... què?

Caldria pensar en la proposta d'un Portafoli de la intercomprensió, com a instrument d'anàlisi de l'assoliment de les destreses intercomprensives.

Gràcies!